

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระบบเหมืองฝายของภูมิปัญญาชาวบ้าน : กรณีศึกษา หมู่บ้านห้วยอีค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายวรพล วัฒนเหลืออรุณ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา กรรมการ
อาจารย์อนัญญา รัตนประเสริฐ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในการจัดทำระบบเหมืองฝายกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตลอดจนการศึกษาความพร้อมของ ชุมชนท้องถิ่น หมู่บ้านห้วยอีค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบยั่งยืน

รูปแบบของการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชาชนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และตัวแทนบริษัทนำเที่ยวประเภททัวร์ป่าในเขตตำบลแม่วิน โดยอาศัยการสัมภาษณ์ การสำรวจ และการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาแนวทางการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในการจัดทำระบบเหมืองฝาย กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าหมู่บ้านห้วยอีค่างเป็นหมู่บ้านของชาวกะเหรี่ยงสะกอที่มีความเข้มแข็งในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม มีความเชื่อ พิธีกรรม และภูมิปัญญาเกี่ยวกับน้ำ เพื่อการทำเกษตรในแบบยังชีพ และเศรษฐกิจ ที่สืบทอดต่อกันมาจากรบรรพบุรุษ สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบยั่งยืนได้ แต่ธุรกิจนำเที่ยวในเขต

พื้นที่ตำบลแมวินส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสนใจในการเดินทางมาเที่ยวชมมากนัก เนื่องจากระบบของการบริหารจัดการของชุมชนท้องถิ่นยังไม่เข้มแข็ง ขาดงบประมาณและขาดความเข้าใจในระบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การศึกษาคความพร้อมและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางด้านการท่องเที่ยว และการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมของหมู่บ้าน ห้วยอีค่าง ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝายของภูมิปัญญาชาวบ้าน พบว่ามีสาเหตุมาจาก ปัญหาและอุปสรรคทางด้านการบริหารจัดการของหมู่บ้าน และปัญหาและอุปสรรคทางด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน

ผลจากการศึกษาคความพร้อมและแนวทางการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในการจัดทำระบบเหมืองฝายกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมู่บ้านห้วยอีค่าง จะต้องมีการจัดเตรียมการบริการให้กับนักท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบสาธารณูปโภค การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรวัฒนธรรมแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง สำหรับพื้นที่ตำบลแมวินนั้นมีความหลากหลายในกิจกรรมและความหลากหลายในทรัพยากรการท่องเที่ยว

ปัญหาและอุปสรรค จากการศึกษาคครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาด้าน การศึกษา การวางแผน การจัดการ การประสานงาน และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พร้อมทั้งการรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้ให้ข้อมูลในด้านต่างๆ ที่นำมาวิเคราะห์สรุปในประเด็นที่สำคัญ เพื่อเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในระบบเหมืองฝายของภูมิปัญญาชาวบ้านของหมู่บ้านห้วยอีค่างแบบยั่งยืนต่อไป

Independent Study Title	Agrotourism in Weir System of Local Wisdom : . . Case Study of Huay E-Khang Village, Mae Win Subdistrict, Mae Wang District, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Worapol Wattanalaungarun	
M.A.	Tourism Industry Management	
Examining Committee	Prof. Dr. Manat Suwan	Chairman
	Assoc. Prof. Boonlert Jittangwatana	Member
	Lect. Ananya Ratanaprasert	Member

ABSTRACT

The purpose of this study is to explore how the weir system is fabricated by local wisdom and how the agrotourism can be involved as well as to examine the readiness of Huay E-Khang village, Mae Win Subdistrict, Mae Wang District, Chiang Mai in order to develop the village to be a sustainable agrotourism site.

The study is a qualitative study and the sample used are the people in the village, the government tourism officers, ecotourism academics and trekking tour agents in Mae Win area. The information is collected by using the method of interview, investigation and participated observation.

It is found that sgaw karen, the residing hilltribe of Huay E-Khang village, still holds strongly onto their ancestor's beliefs, ritual activities, wisdom in water management along with sustainable agriculture and economics. This makes it possible to develop Huay E-Khang village into a sustainable agrotourism site. However, the place is not a major tourist attraction because the management of the community is not yet strengthened and they also suffer from lack of budget and understanding of agrotourism system.

The problems found in turning the village into a tourist site in the form of agrotourism are the management and personnel problems. The solutions must be to prepare for providing tourist service and infrastructure system. The persons involved should be educated on cultural-agricultural tourism. The variety of activities and tourism resources of Mae Win are found suitable for the agrotourism purpose.

Regarding problems found in this study, the researcher proposes solutions in various aspects e.g. in education, planning, management, coordination, etc. Also suggestions from the people who give information are analyzed to achieve the significant points in order to propose to those who are involved in ecotourism.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University